

Länsstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Naturvård

BESLUT

Datum
2014-12-16

Ref
511-7992-2014

Sida
1(8)

Hagfors kommun
683 80 HAGFORS

Beslut om utvidgade strandskydds- områden i Hagfors kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap 14 § miljöbalken (1998:808) att utvidga strandskyddsområdet vid följande sjöar och vattendrag inom Hagfors kommun:

Busjön	till 200 meter
Grässjön	till 200 meter
Klarälven	till 200 meter
Lakenesjön	till 200 meter
Lidsjön	till 200 meter
Rådasjön	till 200 meter
Stor-En	till 200 meter
Västra Tönnetstjärnen	till 200 meter

Strandskyddet vid ovan nämnda sjöar utökas med 100 meter utöver det generella strandskyddet om 100 meter och de områden som utvidgningen avser får maximalt 200 meter strandskydd.

Motiven för Länsstyrelsens överväganden framgår nedan, samt av detta besluts **bilaga 1** som omfattar värdebeskrivningar för respektive sjö.

Länsstyrelsen tar i sitt beslut hänsyn till yttre förhållanden i form av t.ex. avskiljande vägar, järnvägar och bebyggelse samt redan ianspråktagna områden. Det utökade strandskyddsområdets omfattning kommer därmed att variera som framgår av beslutskartorna i **bilaga 2**.

Beslutet omfattar endast utvidgningar på land. I vattenområden råder det generella strandskyddet om 100 meter.

Vid planlagda områden återinträder strandskydd, i omfattning för respektive sjö enligt detta beslut, då planen upphävs eller ersätts av en ny plan.

Enligt 7 kap 14 § miljöbalken (1998:808) gäller ett beslut om strandskydd omedelbart även om det överklagas.

Beslutet innebär samtidigt att följande äldre beslut, i den del som rör utvidgningar av strandskyddsområden, inom Hagfors kommun upphör att gälla:

- Beslut om strandskydd inom Hagfors kommun, Lst nr 11.123-1527-75. Beslutet daterat 1975-06-11.
- Beslut gällande strandskydd med anledning av miljöbalkens införande, Lst nr 231-5359-99. Beslutet daterat 1999-06-28.

Följande sjöar och vattendrag inom Hagfors kommun återgår genom detta beslut till att endast omfattas av generellt strandskydd om 100 meter:

Backtjärnen, Busken, Grängen, Gräsmången, Lill-Jangen, Mossbergssjön, Norra Långtjärn, Skärigen, Stor-Ullen, Svinsjön, Södra Långtjärn och Värmullen.

Ikraftträdande

Detta beslut träder ikraft den 1 januari 2015.

Övergångsbestämmelser

Bestämmelserna om utökat strandskydd ska inte tillämpas för område inom vilket nybyggnad/ändrad användning eller uppförande av annan bygglovpliktig anläggning får ske enligt gällande bygglov eller förhandsbesked som beviljats före den 1 januari 2015 och åtgärden inte påbörjats eller slutförts eller bygglov sökts med stöd av sådant förhandsbesked.

Om bygglov upphör att gälla eller förhandsbesked inte längre är bindande, samt vid ändrad användning, flyttning eller uppförande av ny byggnad/anläggning, ska bestämmelserna om utökat strandskydd tillämpas även inom angivna områden.

Ärendets handläggning

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsbestämmelser i kraft och efter den 31 december 2014 gäller utvidgat strandskydd endast inom områden som beslutats enligt den nya lagstiftningen, 7 kap 14 § miljöbalken.

Avsikten är enligt regeringens proposition 2008/09:119 om strandskyddet och landsbygdsutvecklingen att Länsstyrelserna ska se över områden med utvidgat strandskydd.

Länsstyrelsen Värmland initierade därför ett projekt för översynen av det utvidgade strandskyddet. Ett mycket omfattande arbete har lagts ner för att identifiera de värden för djur- och växtliv samt för friluftsliv, som bör bevaras för att säkerställa strandskyddets syften och som motiverar ett utökat strandskydd. Länsstyrelsens förslag har varit på remiss och synpunkter från kommuner, intresseorganisationer och markägare har mottagits.

I januari 2014 presenterade Länsstyrelsen ett remissförslag omfattande alla länets kommuner. Ägare och innehavare av särskild rätt till mark förelades att yttra sig över förslaget senast den 19 juni 2014 i enlighet med 24 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Föreläggandet har delgivits genom kungörelse, i enlighet med 49 § delgivningslagen (2010:1932).

Under remisstiden har Länsstyrelsen dessutom genomfört kommunbesök där värdefull kunskap kunde inhämtas för det fortsatta arbetet. De 101 inkomna remissvaren från bl.a. länets samtliga kommuner och Region Värmland gav ytterligare information och synpunkter. Många synpunkter innefattade även frågor av principiell karaktär, bl.a. med avseende på lagstiftningens tillämpning kopplat till landsbygdsutveckling.

Efter en första revidering av remissförslaget genomfördes arbetsmöten med länets samtliga kommuner. Därefter vidtog ytterligare en revideringsomgång innefattande möten med kommunerna innan ett slutförslag presenterades.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Strandskyddets syfte och utformning

Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet (7 kap 13 § miljöbalken).

Strandskyddet omfattar generellt land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Vid sjöar och vattendrag där strandskyddet inte är utvidgat gäller det generella strandskyddet om 100 meter.

Länsstyrelsen har möjlighet att utvidga strandskyddet både på land och i vattnet upp till 300 m från strandlinjen, men bedömer inte att någon utvidgning i vattenområden är nödvändig. Exploateringstryck saknas för byggnationer i vattnet utanför 100 meterszonen och eventuella åtgärder är enligt Länsstyrelsens bedömning och erfarenhet föremål för prövning enligt annan lagstiftning.

Länsstyrelsen har i tidigare beslut upphävt det generella strandskyddet vid mindre vattendrag som är enkelstreckade på den topografiska kartan. Strandskyddslagstiftningen har därefter förändrats och syftet med strandskyddet utökats till att även omfatta växt- och djurlivet.

Vid flera mindre, på kartan enkelstreckade, vattendrag där naturvärdena har bedömts som höga har det generella strandskyddet om 100 m återinförts genom särskilda beslut av Länsstyrelsen.

Både beslutet om upphävande vid enkelstreckade vattendrag och besluten om återinfört generellt strandskydd vid vissa enkelstreckade vattendrag fortsätter att gälla efter detta besluts ikraftträdande.

I vissa fall kan det vara motiverat att anpassa gränsen för strandskyddat område efter befintlig bebyggelse eller vägar och järnvägar som har en avskiljande verkan på strandrelaterade värden. Områden som avskiljs av större infrastruktur (europavägar, riksvägar, större länsvägar samt järnvägar med kontinuerlig trafik) eller är ianspråktaga genom omfattande bebyggelse bedöms sakna värde för strandskyddets syften.

Områden där strandskyddet upphävts i samband med detaljplan eller som saknar strandskydd till följd av att området var planlagt 1975, och där planen fortfarande gäller, berörs inte av detta beslut.

Vid ny planläggning inom redan detaljplanelagda områden och vid upphävande av detaljplan inträder strandskydd i omfattning enligt detta beslut. Redovisningen av strandskyddet i detta besluts kartbilaga grundar sig på den strandlinje som redovisas i fastighetskartan. Vissa justeringar av strandlinjen i svårbedömda områden har genomförts efter analys av bl.a. flygfoton och vegetationskartan. I de fall strandlinjen förändras med tiden gäller strandskyddet från den nya strandlinjen och i oklara fall kan det vara nödvändigt med en inmätning av gränsen för strandskyddsområdet.

Allmänna motiv för utvidgning av strandskyddsområden

Enligt regeringens proposition 2008/09:119 om strandskyddet och landsbygdsutvecklingen innebär de nya bestämmelserna i miljöbalken en skärpning av kravet för att utvidga det område som omfattas av strandskydd. En utvidgning får endast ske om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Ett beslut om utvidgat strandskydd behöver grundas på hänsyn till berörda områdets värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. Enligt propositionen kan beslut om utvidgade strandskyddsområden komma att avse:

1. Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd.
2. Riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 2-8 §§ Miljöbalken, som är relevanta för strandskyddet.

3. Kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering.
4. Grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna.
5. Välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud.
6. Tätortsnära strövområden.
7. Ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Länsstyrelsens motiv för utvidgning av strandskyddsområden

Länsstyrelsen har tolkat och anpassat propositionens lista över tänkbara områden där utvidgningar av strandskyddet kan vara lämpliga till förhållanden i Värmland och anser att följande områden bör ligga till grund för en utvidgning av strandskyddet:

1. Riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4. kap 2-8 §§ Miljöbalken, som är relevanta för strandskyddet.
2. Välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud.
3. Strand- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering.
4. Tätortsnära strövområden.
5. Ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd, d.v.s. lövskog klass 1 och 2, äng och bete, våtmarksinventeringen klass 1 och 2, övriga våtmarker, sumpskogar, skogliga nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt, arter i art- och habitatdirektivet, rödlistade arter.
6. Ödemarkssjöar i södra delen av länet med potential för framtida friluftsliv.

I översynen har Länsstyrelsen identifierat de strandområden som har särskilt höga värden för friluftslivet samt djur- och växtlivet kring sjöar och vattendrag. Dessa områden bör omfattas av ett utvidgat strandskydd för att förhindra att de exploateras och förlorar de värden strandskyddet syftar till att bevara.

Tillkommande exploatering, även om den sker utanför 100 meterszonen, riskerar att skada ett områdes orördhet och därmed dess upplevelsevärde eller områdets biologiska värden, vilket kan medföra negativa konsekvenser för både djur- och växtlivet och friluftslivet.

Ett av strandskyddets syften är att säkra strandområden så att de hålls tillgängliga för alla i enlighet med allemansrätten. Skyddet baseras på att stränderna är mycket värdefulla för friluftslivet i alla dess former, både i ett regionalt och i ett nationellt perspektiv. Strandskyddet är en väsentlig del av säkerställandet av riksintresseområden för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken samt områden med geografiska bestämmelser enligt 4 kap. 2 § Miljöbalken. Inom dessa områden ska friluftslivets och turismens värden särskilt beaktas vid ingrepp i miljön och de värden som pekats ut för dessa områden stämmer väl överens med strandskyddets syften.

Samtliga sjöar inom dessa områden anses hysa så höga värden för friluftslivet att en utvidgning av strandskyddet är nödvändig för att säkerställa dem.

Med syfte att möta ett ökat behov av ostörda miljöer och områden för rekreation i framtiden anser Länsstyrelsen att sjöar med mycket liten grad av bebyggelse, och därmed stor framtida potential för friluftsliv och vildmarksturism i vissa fall, och då främst i länets södra delar, hyser så höga potentiella värden att en utvidgning av strandskyddet är nödvändig.

I närheten av tätorter är exploateringsstrycket högre än i landsbygdsområden samtidigt som behovet av tätortsnära rekreativområden är stort. Önskan att bygga på oexploaterad mark nära tätorterna är i många fall stor och i synnerhet om marken ligger strandnära. Eftersom människor i tätt bebyggda områden efterfrågar områden för rekreation i närområdet bör obebyggda strandnära områden vid tätorter tillmätas särskilt högt värde utifrån strandskyddets syften. Länsstyrelsens bedömning är att vid sjöar som hyser särskilda värden för friluftslivet är det av stor vikt att strandskyddsområdet utvidgas i närheten av tätorter, i synnerhet vid sjöar och strandområden som utgör väl frekventerade besöksmål.

Strandskyddet syftar även till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Det är Länsstyrelsens uppfattning att områden som är utpekade som riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken i allmänhet hyser värden som är förenliga med strandskyddets syften. Många av dessa områden inom Värmlands län innefattar sjöar och andra vattendrag och en utvidgning av strandskyddet är i många fall nödvändig för att säkerställa syftet med riksintresseområdena.

I Länsstyrelsens underlagsmaterial för beslutet ingår olika inventeringar och klassningar av värdefull natur. Inventeringarna omfattar områden med värdefulla lövskogar, värdefulla vattendrag och våtmarker, nyckelbiotoper, naturvärdesobjekt, skyddsvärda träd, ängs- och betesmarker, samt värdefulla odlingslandskap. Vidare innehåller underlagsmaterialet en stor mängd uppgifter om hotade arter som finns listade i den svenska rödlistan och/eller är listade i EU-lagstiftningen (Fågeldirektivet 2009/147/EG och Art- och Habitat-direktivet 92/43/EEG). Förekomsten av habitat och arter har granskats av Länsstyrelsen och en bedömning har gjorts från fall till fall av dessa naturvårdens omfattning och betydelse för strandskyddets syften.

De biotoper som är typiska för strandmiljöer och ligger i anslutning till stränder, samt arter som genom sin ekologi är kopplade till strandnära miljöer, inklusive de fågelarter som är särskilt känsliga för närhet till bebyggelse under häckningstiden, har utgjort grund för ett utvidgat strandskydd. De fågelarter som framförallt har bedömts som relevanta att beakta är bergguv, pilgrimsfalk, fiskgjuse, storlom, smålom, kungsfiskare, havsörn och kungsörn.

Inom alla ekologiskt känsliga områden finns olika biotoper som ser ut på olika sätt beroende på berggrund, jordarter och en rad andra ekologiska förutsättningar. Olika faktorer spelar in och varje biotop är unik.

Utvalda biotoper som ofta förekommer i närheten av vatten, eller på ett eller annat sätt har koppling till vatten kan vara tidvis översvämmade skogar, stränder eller våtmarker som är beroende av fluktuationer i vattenståndet, påverkan av vågor eller närheten till vatten som bidrar till en hög luftfuktighet. Inom biotoperna finns en mängd arter som på olika sätt är beroende av dessa habitat och sammansättningen av arter är olika beroende av miljön.

Områden som är skyddade i form av naturreservat och/eller Natura 2000-områden innehåller värden som är av stor betydelse för strandskyddets syften, men Länsstyrelsen anser att dessa områden redan idag åtnjuter ett tillräckligt skydd och att en utvidgning av strandskyddet inte tillför något för bevarandet av de aktuella värdena. Därmed bedömer Länsstyrelsen att en utvidgning av strandskyddet inom dessa skyddade områden inte är nödvändig.

Motiven för utvidgning redovisas närmare för varje sjö i **bilaga 1**.

Intresseprövning

De utvidgningar av strandskyddsområden som föreslås omfattar områden som har, eller inom en överskådlig framtid förväntas få, mycket höga värden för allmänhetens friluftsliv och/eller för djur- och växtlivet. Utvidgningarna behövs för att säkerställa strandskyddets syften i dessa områden. Detta innebär vissa inskränkningar av mark- och vattenanvändningen, men totalt sett medför förslaget en kraftig minskning i både antal objekt och ytor med utvidgade strandskyddsområden i jämförelse med dagens läge.

Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att förordnandena inte går längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet ska tillgodoses.

Delgivning

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 49§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (se **bilaga 3**).

Landshövding Kenneth Johansson har fattat beslut i detta ärende. Plan- och bostadssamordnare Magnus Ahlstrand har varit föredragande. I den slutliga handläggningen deltog också länsråd Robert Andrén, verksamhetschef Torben Ericson, enhetschef Bengt Falemo, naturvårdshandläggare Anja Edekrans och GIS-ingenjör Håkan Kjørsträd.

Kenneth Johansson

Magnus Ahlstrand

Bilagor:

1. Värdebeskrivningar
2. Kartor
3. Hur man överklagar

Sändlista:

Naturvårdsverket
Hagfors kommun
Lantmäteriet

Kungörelse införs i:

Post- och Inrikes Tidningar
Nya Wermlands-Tidningen
Värmlands Folkblad
Fryksdalsbygden
Säfte-Tidningen
Arvika Nyheter
Nya Kristinehamns-Posten
Karlskoga Tidning
Filipstads Tidning